

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK:	VSS MSO
27.07.05	
S.NR.	04 1240-55
ARKIV:	301.3

Deres referanse:
04/1240- MSO

Vår referanse:
05/3577

Dato:
26.09.05

Saksbehandler:
Anders Eriksen

Telefon:
24163515

E-Post:
ane@shdir.no

ENDRINGER I YRKESTRANSPORTFORSKRIFTEN 2005. HØRINGSUTTALELSE FRA STATENS RÅD FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Vi viser til brev av 07.07.05.

Statens råd for funksjonshemmede har kommentarer til følgende punkter i høringsnotatet:

§ 28 Ruteplan

Rådet er fornøyd med at Statens vegvesen er i ferd med å utarbeide planer for et landsdekkende, konkurransenøytralt informasjonssystem for rutegående kollektivtransport. Departementet foreslår i høringsnotatet å innføre krav om at all informasjon om ruteplaner og endringer i disse oversendes på en måte som gjør at informasjonen lett kan nyttes til en slik reiseplanlegger.

For funksjonshemmede brukere av kollektivtransport er det essensielt at planleggeren inneholder informasjon om tilgjengeligheten for alle transportmidlene. Planleggeren må i tillegg også inneholde informasjon om tilgjengeligheten ved stasjoner og terminaler. Dette vil på en enkel måte gjøre det mulig for funksjonshemmede å planlegge en reise mellom ulike reisemål. Det er viktig at informasjonen gis for alle transportmidler og alle tilhørende stasjoner/terminaler. Det må gis informasjon om tilgjengeligheten for ulike brukergrupper (bevegelseshemmede, synshemmede, hørselshemmede, kognitivt funksjonshemmede) slik at alle har like muligheter for å planlegge en reise. Vi vil for øvrig understreke nødvendigheten av at all informasjon i reiseplanleggeren presenteres i formater som er lesbare for synshemmede brukere.

Etter rådets oppfatning bør disse opplysningene fremgå av ruteplanene, og forskriften må derfor inneholde bestemmelser som nærmere regulerer dette.

§ 30 Billettering

Det skal lages en felles standard for utarbeidelse og anskaffelse av elektroniske billettsystemer slik at den reisende kan benytte det samme betalingskort som billett i alle systemer. Rådet vil her understreke betydningen av at billettsystemene får en universell utforming. Dette betyr at alle brukergrupper må kunne ta systemet i bruk i

så stor utstrekning som mulig uten spesiell tilrettelegging. For eksempel må synshemmede eller personer med kognitive funksjonshemminger kunne bruke systemet uten særskilt assistanse. Dette krever en nærmere utredning av hvilke krav som elektroniske billettsystemer med universell utforming skal oppfylle. Kravene må deretter fastsettes i standarder som definerer kvalitetskrav som sikrer tilgjengelighet for alle som bruker systemet. Dette er viktig i forhold til at funksjonshemmede skal få det samme tilbudet som befolkningen for øvrig i forhold til kjøp av billetter. Det bør fremgå av forskriften at systemene skal ha universell utforming.

Samtidig er det også nødvendig at det finnes alternative betjeningsmåter. Det er en tendens med stadig større automatisering og selvbetjening i samfunnet, men det er ikke alle som føler seg komfortabel med en slik utvikling. Det må derfor være mulighet for å bli betjent på ordinær måte hvis en ønsker det og uten at det påløper ekstra kostnader.

Andre kommentarer

Rådet vil for øvrig peke på at en må sikre at informasjon om ruteendringer når fram til alle brukergrupper. Når det kunngjøres over høyttaler at en rute er innstilt, må en også samtidig ha et system som gjør at informasjon når hørselshemmede og døve som reiser kollektivt. Dette gjelder også i forhold til krise- og nødsituasjoner slik at en har rutiner som sikrer at informasjonen når alle.

Statens råd for funksjonshemmede mener at departementet/eventuelt andre instanser ikke må godkjenne informasjonssystemer eller billettautomater før tilgjengeligheten for alle er sikret og at dette bør innføres som et krav.

Rådet vil foreslå at yrkestransportloven får en formålsparagraf som bl.a. fastslår at loven skal bidra til å sikre universell utforming av reisetilbudet. Dette vil være et viktig signal om betydningen av at en på alle plan innen transportsektoren arbeider for å legge forholdene best mulig til rette for hele befolkningen. En formålbestemmelse som omfatter universell utforming vil sette føringer for andre bestemmelser i loven. For eksempel bør det etter rådets oppfatning være et vilkår for tildeling av løyve at de transportmidler som benyttes har universell utforming.

Som kjent gikk samferdselskomiteen enstemmig inn for et femte transportmål i transportpolitikken ved behandlingen av St.meld. nr 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015: "Eit transportsystem som er tilgjengelig for alle og eit transporttilbod som gjer det mogeleg for alle å leva eit aktivt liv." (Inst. S. Nr. 240 (2003-2004). Stortinget sluttet seg til dette. Rådet mener at innføringen av det femte transportmålet må få klare føringer for utformingen av samferdselspolitikken. Det må foretas forskrifts- og lovendringer som sikrer universell utforming samtidig som en utvikler standarder som nærmere definerer kravene til universell utforming av hele reisekjeden.

Statens råd for funksjonshemmede er åpen for og ønsker et best mulig samarbeid og dialog med departementet i ulike saker som gjelder transport for funksjonshemmede. Rådet kan for eksempel bistå i arbeid med utvikling av standarder innen kollektivtransporten. Videre er rådet som kjent representert i Forum for universell utforming av kollektivtransporten og vil gi innspill her, men ønsker i tillegg som

regjeringens rådgivende organ i saker som er viktige for funksjonshemmedes livssituasjon, også å ha muligheten til direkte kontakt og dialog med politisk ledelse i departementet.

Med vennlig hilsen

Ellinor Sundseth
sekretariatsleder

Anders Eriksen
rådgiver (sign.)